

LIGA VOOR
MENSENRECHTEN

WWW.MENSENRECHTEN.BE

LIGUE
DES DROITS
HUMAINS

Tienpuntenplan Federale Verkiezingen

1. Vervul de grondvoorwaarden voor respect voor mensenrechten

- 1.1** Installeer een Mensenrechteninstituut in België volgens de Principes van Parijs.
- 1.2** Installeer een automatische mensenrechtentoets, uitgevoerd door een onafhankelijk orgaan – bij voorkeur het volwaardig Mensenrechteninstituut – bij ieder wetgeving initiatief. Dit is zeker belangrijk in de context van anti-terreurwetgeving. Voorzie daarnaast voldoende tijd voor de toets en voor feedback uit het middenveld.
- 1.3** Installeer een Nationaal Preventiemechanisme ter preventie van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling van opgesloten personen zoals voorzien in het Optioneel Protocol bij het Antifolderverdrag.
- 1.4** Garandeer het recht tot toegang tot de rechter. Dit is een conditio sine qua non voor de uitoefening van ieder ander mensenrecht. Het recht op rechtsbijstand moet daarbij uitgebreid en verdedigd worden.
- 1.5** Evalueer de compatibiliteit van een management justitie met de fundamentele rechten van individuen en respect voor de scheiding der machten, in het bijzonder de rechterlijke macht.
- 1.6** Verdedig de internationale mensenrechten en de waarden die resulteren uit de Europese en Internationale politiek gevoerd door België (in het bijzonder gaat het hier om artikel 2 VEU, de standpunten ingenomen binnen de VN, en het Belgisch wapenbeleid dat ingaat tegen het VN Arms Trade Treaty).

2. Stop buitensporig en onrechtmatig politiegeweld en etnisch profileren

- 2.1** Neem actie tegen buitensporig en onrechtmatig politiegeweld.
- 2.2** Introduceer een expliciet wetsartikel in de Wet op het Politieambt met betrekking tot etnisch profileren, vergezeld van een omzendbrief en bindende, specifieke politierichtlijnen. Dit om duidelijkheid te brengen over wat de politie precies mag doen, wat etnisch profileren is en om waarborgen in te bouwen.
- 2.3** Voer een systeem van registratie in. Iedere politiecontrole moet uitgevoerd worden op basis van een objectieve en redelijke rechtvaardiging. De controlerende politieagent moet opnemen waarom die persoon gestopt werd en wat het resultaat was. Dit moet dan ook gecommuniceerd worden aan de gestopte persoon. Zo wordt meer rechtszekerheid gecreëerd en worden we voorzien van data, die kunnen leiden tot een holistische aanpak van het structureel probleem. Het doet verder de agent nadenken over zijn eigen acties.
- 2.4** Richt structurele opleiding voor leidinggevend en politieagenten in met betrekking tot etnisch profileren. Dit moet niet enkel deel zijn van de opleiding tot agent, maar ook opgenomen worden in de permanente vorming.
- 2.5** Verhoog de effectiviteit van de huidige klachtenmechanismen. Maak het mogelijk dat leden van de ordediensten geïdentificeerd kunnen worden zodat stappen kunnen ondernomen worden tegen onmenselijke en vernederende behandeling. Garandeer daarnaast de onafhankelijkheid van de onderzoeksdiensten van het Comité P en dat de Algemene Inspectie voldoende middelen wordt toegekend.

3. Voer een inclusief neutraliteitsbeleid

3.1 Erken dat medewerkers zonder politieke, filosofische en levensbeschouwelijke overtuigingen niet bestaan. Hanteer daarom een inclusief neutraliteitsbeleid en stimuleer de private markt dit ook te doen. Voer hiertoe praktijktesten in.

3.2 Open een constructieve dialoog over praktische oplossingen en veranderingen aan organisaties die tegemoet komen aan vragen van bepaalde individuen op grond van beperking, religie, etc... Deze dialoog is relevant zowel in de publieke sector als op de private markt. In het omgaan met dit soort vragen, volstaat het niet om criteria te definiëren die bepalen of het verzoek kan ingelost worden of niet. Het is belangrijk dat er procedures voor dialoog worden gecreëerd en er een bemiddelaar wordt ingeschakeld waar nodig.

4. Hervorm het strafbeleid en garandeer fundamentele rechten van gedetineerden

4.1 Zet de hervorming van het Strafwetboek verder, onder meer op basis van het werk van de experts gemandateerd door de Minister van Justitie in de Commissie Hervorming Strafwetboek. Zo moet gegarandeerd worden dat de gevangenis echt het ultimatum remedium is ter uitvoering van vonnissen. Maak ook geen misbruik van preventieve detentie. Beperk de toepassing van de voorlopige hechtenis tot de ernstige wanbedrijven en misdaden. Vrijheidsberoving is namelijk in veel gevallen contraproductief. Ontdoe de hervorming van het Wetboek van Strafvordering van haar meest problematische aspecten (de beperking van het mandaat van de onderzoeksrechter, de beperking van de burgerlijke partijstelling, etc.).

4.2 Breng de organisatie van het gevangeniswezen terug tot één beleidsniveau en los het chronisch probleem van de overbevolking in de gevangnissen op.

4.3 Voer de wet inzake rechten van gedetineerden volledig uit.

4.4 Garandeer ook de fundamentele rechten van zowel cipiers als gedetineerden in de context van stakingen. De terminologie van de minimale dienstverlening legt de nadruk in deze omstandigheden verkeerd. Het gaat niet om dienstverlening, het gaat om de fundamentele rechten van een kwetsbare groep personen: de gedetineerden. Die rechten moeten duidelijk gedefinieerd en daaropvolgend gegarandeerd worden. Op ogenblikken van staking moeten die door een andere overheidsdienst ingevuld worden, teneinde eindelijk tot een fundamentele oplossing voor het probleem van de overbevolking en de druk op de cipiers te komen. Het is namelijk te gemakkelijk om die verantwoordelijkheid enkel bij de cipiers te leggen. Er dient vanuit de politiek fundamenteel een oplossing te komen.

4.5 Stimuleer alternatieven voor gevangenisstraffen, zowel door alternatieven te voorzien in het Strafwetboek als in de strafuitvoering door andere middelen van uitvoering te verkiezen. Vervang grootschalige gevangeniscomplexen door kleinschalige detentiehuisen op landelijke schaal.

4.6 Sluit geen geïnterneerden op in een gevangenis. Ontwikkel oplossingen die de behandeling van deze patiënten toelaten en hun fundamentele rechten garanderen (EDS, FPC, ambulante zorgen, etc.). Garandeer een aangepaste behandeling die niet mogelijk is zonder voldoende verplegend personeel. Creëer ook de mogelijkheid voor de Commissie Bescherming Maatschappij om ziekenhuizen te verplichten patiënten op te nemen.

5. Respecteer het internationaal recht op bescherming en het asielrecht

5.1 Behandel asiel vanuit de principes van de internationale mensenrechten: asiel is geen veiligheidsprobleem maar een kwestie van respect voor de mensenrechten.

5.2 Respecteer ten allen tijde het non-refoulement principe. Stuur geen mensen terug naar landen waar een reële kans is op ernstige mensenrechtenschendingen. Dat risico moet door de federale overheid onderzocht worden, ze dient niet aangetoond te worden door de betrokken persoon zelf. Vraag diplomatieke garanties over veiligheid indien er toch overgegaan wordt tot uitwijzing en ga die achteraf ook na.

5.3 Geef België terug een voortrekkersrol op het vlak asielbeleid. Werk aan solidariteit binnen de Europese Unie en met de regio's die vluchtelingen opvangen. Ondersteun initiatieven die die solidariteit versterken en draag daar financieel aan bij. Leg België een hoger hervestigingsquota op dan strikt vereist.

6. Ontwikkel een humaan en coherent migratiebeleid en stop de criminalisering van migranten

6.1 Garandeer respect voor de fundamentele rechten van ieder persoon, ongeacht hun verblijfsstatuut.

6.2 Stop de trend van stijgende administratieve detentie van migranten. Detentie maakt geen deel uit van een humaan en coherent migratiebeleid.

6.3 Stop de criminalisering van migranten en de mensen die hen helpen. Schaf het artikel 75 van de wet van 15 december 1980 af of voeg een immuniteit in zodat een persoon zonder wettig verblijf een klacht kan indienen en kan getuigen. Gebruik geen politiek geladen termen, geen mens is illegaal.

6.4 Installeer een onafhankelijk, permanent orgaan voor de beoordeling van regularisatie.

7. Respecteer ieders recht op privacy

7.1 Garandeer een evenwicht met ieders recht op privacy in de strijd tegen terrorisme. Stop de herhaaldelijke uitbreiding van bevoegdheden van inlichtingen- en veiligheidsdiensten en bouw meer transparantie voor deze diensten in. Leg daarnaast de dataretentie-wet aan banden, die de providers en telecommatenschappen verplicht onze communicatiegegevens te bewaren voor het geval het gerecht of de staatsveiligheid erom vragen. Investeer in legitieme gerichte surveillance en een gemeenschapsgerichte politie.

7.2 Respecteer ook ieders recht om digitaal analfabeet te blijven. Iedereen moet de keuze krijgen

om offline te leven, zonder nefaste gevolgen. Zo moet de tendens ingedijkt worden waarbij mensen niet langer cash kunnen betalen, waarbij mensen enkel elektronisch kunnen communiceren met de overheid, etc.

7.3 Dring over de verschillende landsdelen heen de trend terug om verregaande persoonlijke data van inwoners te verzamelen zonder absolute noodzaak. Herzie bijvoorbeeld de verplichte invoer van digitale meters in beide gewesten.

7.4 Voorzie meer transparantie en toezicht op de verschillende databanken. Een verscheidenheid aan overheidsinstanties verzamelt gegevens over de bevolking, zonder dat het duidelijk is waar die gegevens zich bevinden, wie toegang heeft en wie toezicht uitoefent. De bevolking heeft recht op transparantie. Voorzie de nodige financiële en juridische middelen voor de Gegevensbeschermingsautoriteit om zijn rol te kunnen spelen. Bouw verder een element van extern toezicht in op het gebruik van die databanken door zowel de politie als door de veiligheids- en inlichtingendiensten. Dit extern toezichtorgaan moet er op toezien dat die databanken correct worden gebruikt, met name door een direct recht tot toegang te verstrekken aan de burger. Enkel legitieme en beargumenteerde uitzonderingen zijn toegelaten.

7.5 Integreer een recht om vergeten te worden in de privacywetgeving.

8. Garandeer respect voor kinderrechten

8.1 Sluit geen kinderen op in gesloten detentiecentra voor migranten.

8.2 Garandeer participatie van kinderen en jongeren in iedere beslissing die hen aanbelangt.

8.3 Garandeer ook een toets aan het belang van het kind in iedere beslissing die hen aanbelangt.

8.4 Haal Belgische kinderen en hun families actief terug uit landen zoals Syrië en Irak en organiseer een constructief terugkeerbeleid, inclusief opvang en begeleiding. Richt hiertoe een multidisciplinair team op dat hen kan begeleiden. Bescherm hen tegen staatsloosheid.

9. Werk aan economische, sociale en culturele rechten

9.1 Werk aan een sterk arbeidsbeleid dat burgers een menswaardig leven mogelijk maakt : maak contracten van onbepaalde duur aantrekkelijk, ontraadt flexijobs en vecht tegen het misbruik van interimcontracten.

9.2 Garandeer respect voor de fundamentele rechten van onze ouderen in woonzorgcentra. Bouw een humaan zorgbeleid uit ten behoeve van deze kwetsbare groep en ga de sterk doorgedreven commercialisering van deze sector tegen.

9.3 Ontwikkel en pas een efficiënte armoedetoets toe bij iedere maatregel die impact heeft op personen in armoede.

9.4 Verdedig het stakingsrecht en verbied het ondermijnen van dit recht door unilaterale procedures.

9.5 Individualiseer socio-economische rechten door het niveau van sociale bescherming voor de huidige en toekomstige steuntrekkers niet te verlagen.

10. Garandeer ruimte aan het maatschappelijk middenveld voor kritiek

10.1 Ondersteun het rijke Belgische middenveld in hun werk en straf organisaties niet af als die een afwijkende mening laten horen. Erken de expertise uit het middenveld en werk samen.

10.2 Faciliteer toezicht op de uitvoerende macht door niet-gouvernementele organisaties.